

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
Félévre . 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Vidéken:
Félévre . 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátul.

Ferencz Ferdinánd házassága.

Tegnap híreink Ferencz Ferdinánd kir. herceg trónörökösnek mult héten kötött morganatikus házasságáról nagy feltűnést keltett s városzerte alig beszélnek egyébről. A budapesti lapok közül az Egyetértés és a Budapesti Tagblatt mai számai közlik a hirt, a többi lap mélysegesen hallgat, ami arra vezető vissza, hogy felkérték őket, hogy a Ferencz Ferdinánd kir. hercegről érkező híreket ne közöljék.

Levelezőnk ma a házasságnak előzményeiről ezeket írja:

A trónörökös házasságát megelőzőleg Bécsben igen gyakori tárgyalások folytak, melyben jóformán az egész udvar a császárral az élen Ferencz Ferdinánd ellen foglalt állást, míg az udvar kisebbik része Mária Terézia kir. hercegnő, a trónörökös mostohája vezetése mellett a herceg pártját fogta.

A helyzet az volt, hogy a Chotek család csak rendes házasságba akart beleegyezni és morganatikus házasságról hallani sem akart, noha elismerték, hogy egyházi szempontból a balkezes házasság teljesen érvényes és épenséggel nem lehet difamáló. A császár maga is abban a

nézetben volt, hogy — ha már a házasságnak meg kell lennie — legyen rendes házasság, de a herceg mondjon le a trónutódlási jogról, valamint az estei vagyonról és címéről. Ezen terv szerint Ferencz Ferdinánd a házasság alkalmával szabályszerű renunciatioval lemondott volna összes jogairól és kapott volna egy grófi nevet, mely gyermekeit is megillette volna.

Egyidejűleg Otto kir. herceg is lemondott volna a trónutódlás jogáról fia Károly Ferencz József javára, aki a Ferencz József nevet és a trónörökös címet viselte volna. Az estei osztrák főhercegi címet és a vele járó vagyont Jenő herceg, Ottó királyi herceg másodszülött fia kapta volna.

Egy darabig úgy volt, hogy Ferencz Ferdinánd herceg mindezeket a feltételeket el fogja fogadni és abban az időben történt, hogy a király egy családi lakomán Károly Ferencz József herceget mondta utódjának, miről egyik budapesti lap hirt is adott. A hirt, melybe az a tévedés esuzott volt be, hogy a király Ferdinánd Károly Lajos herceget köszöntötte fel mint utódját, utóbb meg is czáfolták, mert időközben Ferencz Ferdinánd arra a végleges el-

határozásra jutott, hogy nem mond le semmiről, sem a trónöröklésről, mely őt az osztrák és magyar törvények szerint (a Habsburg házi törvény alapján is) megilleti, sem az estei vagyonról és címéről, mely a házitörvény szerint mindaddig dukál neki, míg a hivatalos trónörökös címet nem kapja. Ezzel egyidejűleg kijelentette, mostohaanyja határozott helyeslése mellett, hogy Chotek grófnővel morganatice egybe fog kelni, annál inkább, mert a grófnő családja most már ebbe belenyugszik.

Az udvar válasza az volt, hogy a herceg ilyenformán tehet, amit akar, de az udvar az ő házasságáról egyszerűen nem vesz tudomást és őt tovább is legényembernek fogja tekinteni. Egyszersmind — miután feltételezték, hogy a herceg először esküvőre, utóbb felesége látogatására sokat fog utazni, Ausztria egész sajtóját felkérték, hogy a kir. herceg utazásairól tudomást ne vegyenek és kifele semmi hirt ne adjanak.

A tények ezek után úgy állanak, hogy Ferencz Ferdinánd házassága daczára a maga személyére a trónutódlásra jogosult és a trónöröklésről való lemondásra nem kényszeríthető. Házassága törvény szerint ugyan nem, de kanonjog és

Az apa.

Irta: J. H.

Páris. — Február közepe.

Öt óra felé egy öreg ur lép ki a legelső hotel kapuján. Vonásai hidegek; ruházata kifogástalan, magatartása előkelő. A vendégkönyvben Leskjevitsch Ferencznek írta magát. Bérkocsisnak intett:

— Montmartre-i temető.

— Igen, igen! — mormogja — minden megváltozott; a régi zúr-zavar, lárma megvan még, de a fény! Mily más volt minden ezelőtt husz évvel. Friczi akkor még élt.

Nemcsak élt, hanem atyjának személfénye volt. De később oly lépésre határozta el magát, hogy szülői kitagadták. De hiába minden! A szülő eltaszítja magától gyermekét, de emléket nem törli ki a szív-

ből semmi hatalom. A halott előbb-utóbb megköveteli a fájdalom adóját, — a könynyeket. Pedig nem lehet fájóbb érzés, tépőbb fájdalom, mint ha akkor siratjuk meg kedves halottainkat, mikor már 15 éve takarja őket a csendes sirnak hús hantja

— Friczi könnyelmű fiu volt — folytatta az öreg — de megnyerő, csinos, előkelő, élczes. Miért is emelte fel szívéhez a varróleányt, mikor az előkelő körök hölgyei tárt karokkal várták?!

Szive összoszorult arra a gondolatra. Büszkén legeltette szeméit fián, nagyszerű jövőt jósolt neki s ime! a fiu semmivé zuzza az atyai szív rózsás álmait, tulteszi magát a család és a főuri körök ítéletén.

De ha mégis oly szép volt Duval Mariette, mint fia mondá; ha oly igéző, oly szende, oly ártatlan? ha boldogok voltak-é? A család talán ridegen bírulta el vonzalmukat? Hisz az alsó néposztály is

tud érezni, szeretni! szeretni hüen, forrón, nemesen! Hisz fiát nem a szenvedélyek láza, nem a gyönyör ittassága, nem az érzékek felhevültsége ragadta rangján aluli frigyre. Hátha Mariette példaképe volt a törhetlen hűségnek, gyengéd odaadásnak?!

... Szerelmük talán nem volt oly pillanatnyi ábránd, melyből az ember elaljasodva, megcsalódva, szívében undorral ocsudik fel!... Óh nem! hisz ugy szerették egymást, hogy egy napon dőlt életük a sirba; még a halában is egymáséi voltak.

.. A felsőbb körökben boldogabb lett volna-é? Óh, azok hiu csillogás, titkos szégyene, kendőzött erénye, pöffeszkedő gonoszsága — talán nem is képes oly idealis odaadásra...

Az atyai jobb meggyőződés győzedelmeskedett a társadalmi állás merev paragrafusain: az öreg ur arczán egy tiszta könyvár gyöngyözött.

a katolikus vallás törvényei szerint teljesen érvényes és nem vehet — mint sokan hiszik — jobb kézzől is feleséget.

Ha nem akar lemondani, csak úgy lehet őt a trónutódlástól megfosztani, ha a császár megváltoztatja a házi törvényt és ehez első sorban a magyar országgyűlés, de az osztrák Reichsrath is hozzá járul. Szóval ha Lajthán innen és tul megváltoztatják a pragmatika sankciót.

Erre — úgy látszik — nincs meg a szándék, különben nem helyezkedtek volna arra az álláspontra, hogy a herceg házasságát egyszerűen ignorálják.

ORSZÁGGYŰLÉS.

Távirati tudósítás. —

Perczel Dezső elnököl.

A Ház minden incidens nélkül tért át a napirendre, folytatván a király személye körüli miniszterium költségvetésének tárgyalását. A tételket ellentmondás és vita nélkül szavazták meg.

Következett a *belügyi tárcza* költségvetése.

Gróf Forgách Antal, mint volt közigazgatási tisztviselő kötelességének tartja, hogy a tárczánál felszólaljon és a közigazgatással kapcsolatos kérdésekkel foglalkozzon. Holló Lajosnál polemizál és megjegyzi, hogy a nemzeti állam kiépítését, a nemzeti erők fejlesztését nem a közjogi, hanem a közigazgatási téren kell keresni. — Kívánja a közigazgatási tisztviselők fizetésének felemelését. A közigazgatási tisztviselők fizetési viszonyai nemcsak szomorúak, de megdöbbentők.

Azonban látja, hogy a kormány reformmunkája minden téren megkezdődött!

— Hol! hol! kérdezték karban a függetlenségi párton.

A szónok azonban nem felelt a kérdésre, hanem azt bizonyította, hogy a központi ellenőrzés nem alkalmazható a vidéki adminisztrációra. Hegedüs Loránttal szemben védelmébe veszi a közigazgatási bizottságo-

A fiakker megállt; az öreg ur belépett a holtak birodalmába.

Ünnepélyes csend uralkodott a sirok köztársaságában... Egy-egy diszes márvány, egy-egy új koszoru, százakat érő emlékek jelölték a halottak csendes fekhelyét.

Az öreg nyugtalanul jártatta körül

Végre megtalálta a temetőt. Tudakozódott gyermekeinek — most már így nevezte — sírja után.

— Herceg Leskjevits és neje — mondá reszkető hangon.

— Ismerem a sirt, kissé elhagyatott, a sírkövet kimosta az eső.

Megindultak. Itt egy-egy nő, férfi, ott egy-egy gyermek, ezüst fő siratta kedves elhunytját végre megérkeztek. A herceg rávettette magát a sirra, csókolta a hideg hantokat, kezeit tördelte, neveiket hangoztatta. A kitagadást így akarta jóvátenni. Vajjon jóvátehető-e?

kat. — Ellenben teljesen osztja gróf Tisza Istvánnak súlyos kiritikáját a bürokratizmusról. A jó közigazgatásnak nemzetinek kell lenni, olyanak, hogy a nemzet akarata az ország minden zugában érvényesüljön. (Zajos helyeslés.) Melczér Vilmos magyar fajról és száz politikáról beszélt. Ebben az országban nincs más faj csak magyar faj és nem lehet más politika csak magyar nemzeti politika. Elfogadja a tételt (Zajos helyeslés.)

Komjáthy Béla: A miniszterelnöknek a nemzetiségi kérdésben tett multkori nyilatkozatait ő is bizonyos elégtétellel fogadta. Mert ha kifogásai is vannak a miniszterelnök politikájára ellen, annyit legalább konstatalhat, hogy a kormánynak is van nemzetiségi politikája és e téren olyan céljai vannak, melyeket a szónok is helyesel.

Szónok ezután hosszasan foglalkozik a nemzetiségi kérdéssel, de oly halk hangon, hogy az irói karzaton egy szavát sem lehet érteni. A miniszterelnök odatelepszik közvetlen közelébe úgy hallgatja és folytonosan jegyez, a miből azt lehet következtetni, hogy Komjáthy ismét erősen támadja a kormányt.

Komjáthy beszédét azzal végzi, hogy minden képviselőtársát felszólítja a védelemi harcra, mert ennek az államnak magyarnak kell lenni, vagy megsemmisülnie. (Zajos helyeslés.)

Öt perc szünet.

Szünet után *Latinovics Pál*: Ismerteti a közigazgatási tisztviselők helyzetét s a fizetésemelés mellett szólal fel. Áttér a szegény ügyre, melyet a felebaráti szeretet diktál, Magyarország Európának éppen nem a leggazdagabb állama, ez azonban nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a hivatalnokai kérdés rendezessék. Egy magyar várost hozok fel pl. Baja. — Mily ügyesen rendezte ez a város adóügyét. Kivetett 3% pótdadót s ma Baján nem látni koldust. Beszél a lakásviszonyokról, a melyek sok kívánni valót hagynak fenn. Ami a vidéki színészetet illeti e tekintetben igen sok tenni valónk van még. Nem intézik el nálunk rendszeren a szünügyet. — Összeül 36 vidéki direktor és veszekszenek, épp úgy mint az osztrák parlamentben, aztán kifogynak az időből és végül széjjel mennek. A 36 igazgató közül csak alig egy páran vannak, a kik igazi misziót teljesítenek. Igy például a kolozsvári színház, Krecsányi, Komjáthy, Maki. A kormány az eddigi 56,000 forint szubvenziót emelje fel 200,000 ftra és ezzel szemben a kormány tartson színházi felügyelőket, a kik arra figyelnek, hogy a szubvenziót élvező színházak ne adjanak elő oly darabokat, a melyek harmadrendű orfeumokba valók. A tételt elfogadja. (Helyeslés.)

Holló Lajos sajnálkozik azon, hogy a mit mindenki kívánt, a közigazgatási tisztviselők fizetésének emelése, nem teljesült. Minden reform kényszerhelyzetből folyik. Részletesen beszél a közigazgatás reformjáról és különösen a községek számára sürget oly hatóságai szervezetet, mely védelem legyen az önkényes, a kifosztogatás ellen és bástya legyen az állameszmének is. — Ha azonban jó közigazgatást akarnak teremteni, nem szabad tul menni azon a határon, melynél a vita kezdődik, melynél az államosítás kezdődik. Mert ha az államosítással kezdik, a függetlenségi pártot ismét szemben fogják találni. Meglehet javítani a közigazgatást államosítás nélkül is. (Helyeslés.)

Pavly Sándor: A jó közigazgatás érdekében alig történt egyéb adatgyűjtésnél. Némely parciális reformtörvény igttatott ugyan, de ezek egy része ma sincs végrehajtva. — Bizik azonban a miniszterelnök államférfi előrelátásában és azért a tételt megszavazza. (Helyeslés.)

Pader Rezső a közigazgatás hiányait felsorolja és a tételt nem szavazza meg. Ezzel az ülés véget ért.

Debreczen közvilágítási ügye.

A magyar vasuti forgalmi részvénytársaság Debreczen város közvilágítási ügyében ma a következő tartalmu kérvényét nyújtotta be a városi tanácshoz:

Tekintetes Tanács!

Meglepetéssel értesültünk a hírlapokból arról, hogy egyik versenytársunk legújabbban oly beadványt intézett a tekintetes Tanácshoz, mely egyfelől a benne felajánlott ármérsékléseknél fogva határozottan utóajánlatot képez, s melyben másfelől versenytársunk *holmi per rémképének felidézésével kívánja elfelejtetni ajánlatának a mi ajánlatunkkal szemben való kedvezőtlenességét.*

Meg vagyunk győződve, hogy ugy a tekintetes Tanács által, mint a tekintetes törvényhatósági bizottság közgyűlésének bizottságai által ismételtlen hangsúlyozott és a gyakorlat által a közérkölcös nevében is szentesített azon elv, hogy komoly és szolid pályázatoknál utóajánlat semmilyen körülmények között nem fogadható el, a jelen esetben is érvényesülni fog, és kérjük a tekintetes Tanácsot, hogy versenytársunk utóajánlatát nem létezőnek tekinteni méltóztassék.

Versenytársunk, kinek ajánlata még *utóajánlatával együtt is lényegesen kedvezőtlenebb a mi ajánlatunknál*, helyén valónk találta az augsburgi társaság renitentiájának kilátásba helyezését és ezzel kíván hatni azokra, kik az ő kedvezőtlenebb ajánlata előtt meg nem hajolnak.

Erre nézve van szerencsénk megjegyezni, hogy a mi ajánlatunk mindenképen azon az alapon áll, melyet az augsburgi társasággal fennálló s a folyó év végére felmondandó szerződés megszab, a mennyiben a mi ajánlatunk kifejezett előfeltételét az képezi, hogy a város közönsége gyakorolja ama szerződéses jogokat, melyeket a jelenlegi gázvilágítási szerződés 30. és 31. §§-ai részére biztosítanak.

A mi ajánlatunk a gázvilágítás tekintetében abban áll, hogy a város *szerződéses jogánál fogva vegye át házi kezelésbe a gázvilágítást, mi pedig arra kötelezzük magunkat, hogy az ehhez szükséges megváltási árat a városnak kölcsönképen rendelkezésére bocsátjuk s felajánlottuk a városnak, hogy a mennyiben a házi kezeléstől később netán eltérni kívánna, kötelezettséget vállalunk a gázmű átvételére s a gázvilágítás ellátására ajánlatunk értelmében.*

Ez csak reánk nézve kötelezettség, míg a város közönségének ezzel szemben fennáll abbéli joga, hogy a házi kezelést beszüntetve, a gázművet a megváltási áron bizonyos idő mulva, mely idő tartamára nézve ajánlatunk fentartotta a későbbi meg egyezés lehetőségét, nekünk átadja ha akarja, vagy pedig azt továbbra is megtarthassa, ha megtartani akarja.

Hogy pedig a gázmű házi kezelése a város közönségére ne járjon semminemű kockázattal, ajánlatunk elfogadása esetére

késznek nyilatkozunk a város közönségének a gázmű üzemének folytatására a megfelelő szakképzett személyzet rendelkezésére bocsátani és neki az üzem és üzlet folytatása körül tanácsot és kimutatással szolgálni. — Minek elfogadása és követése esetére vállalkozunk az anyagi jótállást az iránt, hogy a város közönsége a gázvilágítás házi kezelése körül kárt nem fog szenvedhetni, a mennyiben arra kötelezzük magunkat, hogy, ha a gázmű üzem, illetve a gázvilágítás a házi kezelésben netán veszteséggel fogna járni, a veszteség összegét a város közönségének a sajátunkból készpénzben megtérítjük.

Ezen kötelezettségünk alapját és feltételét az képezi, hogy a város közönsége a mi ajánlatunkban foglalt árakat és módokat fogja irányadóknak tekinteni a házi kezelésnél is, nevezetesen, hogy 1.300.000 azaz Egy millió háromszázezer égsi órát fog megtérítés nélkül a saját céljaira fordítani, az esetleges szükséglet-többletet és a magánfogyasztást pedig ajánlatunkban a köz- illetve magángázvilágításra nézve megállapított illető egységárak alapján fogja számításba venni.

Ezen kötelezettséget három egymást követő év tartamára vállalkozunk el, a mennyiben villamvilágítási ajánlatunk elfogadatik. Amennyiben pedig a város közönsége — akár a 3 (három) éven belül, akár később — követelni fogná tőlünk a gázmű átvételét is, ez iránti kötelezettségünk, — miként fentebb előadtuk — ajánlatunk alapján szintén fennáll s a város közönsége bármikor igénybe veheti ez iránti jogát is.

Ha inkább conveniál a város közönségének, hogy a gázvilágítás és a villamvilágítás ne egy kézben egyesíttessék, úgy ajánlatunk elfogadása esetén még van erre is szabadsága, ha pedig a kétféle vállalatot a mi kezünkben egyesíteni kívánja, úgy ajánlatunk alapján erre nézve is kötelezettségben vagyunk.

Kijelentjük ezennel, hogy a mennyiben ajánlatunknak fentkifejtett értelmével ellentétben levőnek találhatnák a kizárólagosság joga, úgy ezen jogról ezennel készséggel le is mondunk, úgy hogy a város semmilyen időre nem lesz lekötve egy vállalkozónak, hanem szabad tért engedhet a versenytársak és a világítás terén előrelátható műszaki találmányok érvényesülésének.

Mint hogy tudomásunk szerint még mindig merülnek fel kétségek az általunk ingyen felajánlott 30% törzsrészvény természetére vonatkozólag, felhasználjuk a jelen alkalmat annak utólagos hangsúlyozására, hogy mi helyt a tiszta haszon az egész tőke 4.2%-os kamatát felülmutta, az ezen felül levő tiszta jövedelem minden levonás nélkül egyenlő arányban osztatik fel a törzs- és elsőbbségi részvények között. Szolgáljon erre például a következő:

Feltéve azt, hogy az egész befektetési tőke 900.000 forint, melyből 630.000 forint elsőbbségi-részvény, 270.000 forint pedig törzs részvény, melyet a város ingyen kap és feltéve azt, hogy az egyévi tiszta haszon pl. 50.000 forintot tesz ki:

Akkor az elsőbbségi-részvényekre esik 37.800 forint, a fennmaradó 12.000 frtból

pedig, mint felülosztalék esik az elsőbbségi-részvényekre 8540 forint, a városra pedig 3660 forint.

Az ötödik évben az elsőbbségekre és élvezeti jegyekre jut összesen 45.800 forint, a városra pedig 4200 forint.

A huszadik évben az elsőbbségi és élvezeti jegyekre jut 40.400 forint, a városra 9600 forint. 70.000 forint évi tiszta haszon mellett a városra jut az első évben 9660 forint, az ötödik évben 10.200 forint, a huszadik évben 15.600 forint és így tovább.

Megjegyezzük itt, hogy a jelen számítás alapját olyan sorsolási tervet képezte, mely szerint minden évben egyenlő számú elsőbbségi részvény sorsoltatik ki, a mi a városra nézve azzal az előnnyel jár, hogy a törzs-részvények értéke gyorsabban emelkedik. Ellenben czélszerűbb mégis olyan sorsolási terv elkészítése, mely szerint az első években, a midőn a bevételek kisebbek, kevesebb részvény és később fokozatosan több részvény sorsoltassék ki. Utóbbi mód viszont a városra azzal az előnnyel jár, hogy már az első években is nagyobb osztalék jut a törzs-részvényekre.

Az ajánlatunk második alternatívájában felemlített esetleg 5%-os áremelés a szöveg világos tanúsága szerint egyrészt csak a magánvilágításra vonatkozik, másrészt ott is csak egyszer történhetik meg, úgy hogy pld. *ha magánlégszusz ára legkedvezőtlenebb esetben is legfeljebb 10-5 krajczár volna, míg a másik versenyző cég ajánlata szerint, még annak említett utóajánlata szerint is az egységár 12 krajczár maradna.* E mellett nem mulaszthatjuk el a tekintetes Tanács figyelmét itt újlag felhívni arra, hogy a mi ajánlatunk szerint tekintet nélkül a fogyasztás emelkedésére, *kötelezhetők vagyunk a jövedelem emelkedésével az egységáraknak a rendes alapárak alá való leszállítására.*

Versenytársunk utóajánlatában csak a közvilágítás árait szállítja le és körülbelül ugyanazon áron adná, mint a mely a mi ajánlatunkban foglaltatik. Emellett azonban még mindig fenmarad az, hogy a városi főmérnök ur által készített és a világítási bizottság által elfogadott számítás szerint is mi évenként mintegy 27.000 forinttal vagyunk kedvezőbbek a magánfogyasztásban.

Végül még bátorkodunk a tekintetes Tanács figyelmét felhívni ajánlatunk ama kitételeire, melyekben a hazai iparnak és debreczeni munkásoknak az építésnél és később az üzemnél is elsőbbséget biztosítunk. Tudomásunkra jutott ezzel szemben, hogy ellenünk azzal agítálnak bizonyos körökben, hogy mi külföldi gyártmányokat akarunk alkalmazni. Hogy ez mennyire légből kapott koholmány, arra nézve csak azt emlitjük fel, hogy *okmányokkal igazolhatjuk, miszerint az utóbbi négy évben közel husz millió korona értékű megrendeléseket juttattunk a magyar gyáraknak, ellenben több millió értékű magyar gyártmánynak külföldre való kivitele nekünk köszönhető.*

Bizton reméljük tehát, hogy a midőn egyrészt a város közönsége a mi ajánlatunk által is teljesen biztosítva van mindennemű per ellen, midőn másrészt ajánlatunk évenként legalább 27.000 forinttal kedvezőbb ver-

szenytársunk ajánlatánál és midőn ezenfelül a törzsrészvények utján a város házipénztárát a város mindennemű kockázata és befektetése nélkül ezrekre menő biztos évi jövedelemben részesítjük, a tekintetes Tanács és a tekintetes bizottsági közgyűlés a mi ajánlatunkat elfogadni méltóztatik.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1900. február 13-án.

Magyar vasuti forgalmi r. t.
Blaskovits s. k. Urbán s. k.

POLITIKAI HIREK.

Egan Ede áthelyezése. Értesülésünk szerint Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter Egan Edét, a ruthén telepítési akció vezetésére kirendelt miniszteri megbízottat ez állásából visszahívta és őt a mezőhegyesi uradalomba szándékozik áthelyezni. A visszahívás oka az a beszéd, a melyet Egan a ruthén bizottságnak Mukácson tartott ülésén mondott. A munkácsi beszéd egyébiránt a képviselőház tegnapi ülésén fölszólalás tárgya volt.

Szilágyi Dezső felszólalása. Képviselői körökben elterjedt hír szerint a belügyi költségvetés képviselőházi tárgyalásnak rendjén Szilágyi Dezső is fel fog szólalni. A Ház volt elnöke ez alkalommal nagyobb beszédet tart, a mely csaknem kizárólag a közigazgatási reform nagy kérdésének lesz szentelve.

A délafrikai háború.

— Távirati tudósítás. —

London, február 15. Roberts lord főparancsnok jelenti a Riet-folyó melől 13-iki kelettel: Hannay alezredes e hó 11-én egy dandár lovasított gyalogsággal Oranje-Rivertől Rannach felé menet csetepatéba keveredett egy kis bur csapattal, amely megszállott egy dombot, amely a jobb-szárnyat fenyegette. Hannay dandárának egy részével feltartóztatta az ellenséget, mialatt főszlopával Riet-Riverig nyomult előre. Az előnyomulás célját szerencsésen elérte. Az angolok vesztesége 4 halott és 28 sebesült volt. 13 ember eltűnt. E hó 12-én sikerült egy lovas hadosztálynak French tábornok vezetése alatt Dekilsdriftnél kierőszakolnia az átkelést a Riet folyón, amelyek keleti partján most a 6. és 7. hadoltyály áll. Az angolok közül egy tiszt és két katona elesett, egy katona pedig megsebesült. A rensburgi parancsnokoló tábornok azt jelenti, hogy e hó 12-én a burok hevesen megtámadták. Egy hadnagy elesett. A többi veszteségről majd később ad hirt.

London, február 15. Buller tábornok jelenti Chieveleyből 13-iki kelettel: Franckfield mellett összekötöttek az előőrök. A Firth Royal-dragonosoknak egy százada egy bur csapatra bukkant. A burok előbb érték el a hegy hátát és hevesen

lövöldöztek az angolokra, akik kedvezőtlen területre kerültek és azért visszavonultak. Mikor az angolok segítséget kaptak, a burok visszavonultak. Egy tiszt és öt katona megsebesült. Egy hadnagy és hat katona fogságba került.

London, február 14. Roberts lord jelenti mai kelettel: French tábornok tegnap Klippdriftnél kierőszakolta az átkelést a Modder folyón, megszállta a folyó északi partján álló dombokat és három ellenséges táborot vett be mindenféle készletekkel együtt. Ugyanakkor az angol csapatok két más pontot is elfoglaltak és két bur táborot kerítettek hatalmukba. French tábornok kevés ellenállásra talált. Az angolok vesztesége jelentéktelen. A 6. hadosztály, amely Watterwalddriftnél a Riet folyó északi partján áll, előrenyomult a lovasság támogatására. A 7. hadosztály még itt áll és ma délután indul el. Négy tiszt és 53 katona napszurást kapott.

London, február 15. Buller tábornok jelenti Chieveleyből 13-iki kelettel: Dundonald lord 700 lovassal, egy üteg tüzérséggel és egy zászlóalj gyalogsággal földerítő szolgálatot végzett. Mikor Dundonald feladatának végeztével visszavonult, a burok heves puskatüzeléssel támadtak rájuk. Hat katona könnyen megsebesült. A burok vesztesége két ember.

London, február 15. A Reuter-ügynökségnek jelenti Mafeki gből Lourenco-Marquezon át január 29-ről: Itt minden teljesen rendben van. A burok ágyúzzák a várost, de kárt nem tesznek benne, legfeljebb a földbirtokokat pusztítják el. A helyőrség ismét teljes adagokat kap.

London, február 15. A Reuter-ügynökség jelenti Gaberonesből e hó 2-iki kelettel: Az angolok rekognoszálták a burok hadállásait és úgy találták, hogy a buroknak csak 500 emberük van. A lovasság még egyre harcol. Plumer ezredes előnyomulását a folyó megáradása okozza. — Ugyancsak Gabronesből jelenti a Reuter-ügynökségnek 4-iki kelettel: Az angolok ma két gránátot lőttek az ellenség erődítményei közé. Azt hiszik, hogy a gránátok hatása borzasztó volt, mert a burok ágyui azóta hallgatnak.

VIDÉK.

Árvízveszedelem Sátoraljajhelyi tudósítónk táviratozza. — A folytonos esőzés következtében a Bodrog rohamosan árad és helyenkint már ki is öntött. A falvak népe éjjel-nappal a töltéseken dolgozik, a gözszivattyúk is folytonosan munkában vannak, mert nagy a veszedelem.

Szeged és a harmadik egyetem. Szegedről jelenti tudósítónk. — A város tegnapi közgyűlésén elhatározta, hogy a har-

madik egyetemnek, vagy legalább a jogi fakultásnak Szegeden való felállítására küldöttség útján memorandumot intéz a kormányhoz és törvényhatósághoz. A város egy millióval járul az egyetem felépítéséhez.

Meglőtt párbajsegéd.

— Távirati tudósítás. —

Különös párbajügy foglalkoztatja napok óta Remete község lakosait, amely a párbajok történetében bizonyára ritkítja párját.

E hó 14-én este nagy bált rendezett a remetei iparos kör, amelyen nemcsak a remeteiek, de a környékbeli iparos családok is teljes számban részt vettek. A szünóra alatt a cigány miatt összeveszett a fiatalság s köztük Dávid András és Furin Ignác tettelegességre vitték a dolgot s egymást a bálteremben, a hölgyközönség szemeláttára jól felpofozták. A fiatalság józanabb része szétválasztotta a két szabólegényt, de kijelentették, hogy ezt a nyilvános helyen történt tetteleges sértést csakis vérmoshatja le; tehát párbajt kell vívni, még pedig a legsúlyosabb feltételek alatt.

A két sértett fél erre a kijelentésre megszeppent, de mert gyávaságát egyik sem merte beismerni, nyomban megneveztek a segédek, akik rövid tanácskozás után abban állapodtak meg, hogy a felek azonnal meg fognak verekedni. A párbaj feltételeit *revolverrel 15 lépés távolságról háromszori golyóváltásban állapodtak meg.*

E megállapodás után a felek segédekkel azonnal távoztak a bálteremből és kimentek a község szélén lévő libalegelőre, ahol a *segédek a sértett felek szeméit előbb zsebkendővel bekötötték*, azután biztonság okáért egymásnak háttal fordulva, állították őket.

Ekkor kezükbe adták a *revolvereket s az egyik segéd vezényszavára elsütötték. Alighogy a lövések eldördültek, éles sikoltást hallottak, mire az egyik párbajsegéd Berki Imre, aki a felállított felektől kissé távolabb, oldalt lábán a lövéstől találva, összerogyott.* — Berkit súlyosan sérülve szállították el a párbaj színhelyéről.

A csendőrség pedig a párbajozókat feljelentette a bíróságnak.

A sértett felek kibékülve távoztak ugyan, de azóta *nem mutatták magukat a közönség előtt.*

SZINHÁZ.

Frou-Frou. A francia színműirodalom egyik jó termékét, Meilhac és Haléwy itt már rég nem adott „Frou-Frou“-ját elevenítették fel tegnap este a színházban, egyikét azon romantikus színműveknek, melyek ellentétben a modern irány termékeivel, még pedig mindig nagy vonzerőt gyakorol

a közönségre, hogy az ugynevezett „problémák“ korszaka még nem pusztította ki a romantika iránti előszeretetet a közönség szivéből, azt eklatánsan bizonyította az a nagyszámu hallgatóság, mely tegnap este a színház nézőterét megtöltötte. A mi az előadást illeti, azzal általában véve meglehettünk s hisszük, hogy a közönség is meg volt elégedve. A szerepek jó kezekben voltak letéve, a mi *természetesen a siker legfőbb titka.* Legelső hely illeti — ha már az egyes szereplőkkel kell foglalkoznunk — T. Halmi Margitot, ki Gilbertet, Frou-Frou-t játszotta oly művészettel, genialitással, a milyenre csak képes egy művésznő, a kinek van érző szive és Isten adta tehetsége. A közönség teljes elismeréssel adózott a neki nyújtott élvezetért és zajos tapsokkal, kihívásokkal fejezte ki tetszését kedvencének. Jeles partnert nyert Halmi Margit Szacsvey Sándorban, kinek alakítása magán viselte a mélyen gondolkodó és érző férfi jellemvonásait. Az est sikerében még Fái Flora, Kiss Irén, Szathmáry és Tanay osztoztak:

A vasárnap délutáni előadás iránt, a mikor „Debreczen a holdban“ című látványosság kerül színpadra, most is olyan nagy az érdeklődés, hogy a hét eleje óta nap-nap után előjegyzéseket akarnak egyes helyekre tenni. Mivel előjegyzéseket nem fogadnak el, de a közönség ama részének, a mely jó eleve kíván magának tetszése szerinti jegyet váltani, mégis eleget akarnak tenni, a színház igazgatósága úgy intézkedett, hogy a „Debreczen a holdban“ látványosság vasárnap délutáni előadására előre kiadja a jegyeket s azok mártól kezdve már megválthatók a színházi pénztárnál. Azok tehát, akik sulyt fektetnek arra, hogy igényük szerinti jó helyet kapjanak, már ma — a vasárnap délutáni előadások helyárai szerint — féláron megválthatják jegyeiket.

UJDONSÁGOK.

* Kubelik Jan hangversenye *viszszavonhatatlanul* márczius 4-én fog megtartatni. Az előjegyzett jegyek e hó 20-áig váltandók ki László Albert könyvkereskedésében, mert azontul az előjegyzés nem marad érvényben.

* A honvédlövasság főfelügyelője Debreczenben. Klobugár Vilmos altábornagy, a honvédlövasság főfelügyelője szemleutjában városunkba érkezett. Az altábornagy az „Angol-királynő“ szállodában vett lakást.

* Debreczen a párisi kiállítás. Debreczen városának a párisi kiállításon való képviseltetésén buzgólkodó bizottság holnap délután Ronsik Lajos városi tanácsnok elnöklete alatt ülést tart a városháza nagy tanácstermében.

* A községi iskolaszék megalakulása. A községi iskolaszékbe közgyűlésileg megválasztott tagokat tegnap hívták össze az első ülésre, amelyet a városháza nagytanácstermében Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt tartottak meg. Az ülés-

sen a tagok szokásos megesketése után a tisztújítást ejtették meg, amelynek eredménye a következő: Elnök lett: Simonffy Imre kir. tan. polgármester, másodelnök: Roncsik Lajos tanácsnok, jegyző: Szabó Kálmán. Gondnokok: Aczél Géza és Farkas Bertl mátai biztos. Az iskolaszék, mivel az óvodákban felügyeleti joggal van felruházva, magát a következő hölgytagokkal egészítette ki. Özv. Brunner Edéné, Veresné Szathmáry Teréz, Varga Ferenczné, özv. Buzás Elekné, özv. Joó Istvánné, özv. Steinfeld Mihályné, özv. Berger Henrikné Vecsey Imréné, Roncsik Lajosné és Szabó Kálmánné.

* Lopás a vasuti állomáson. Megint rákerítették a sort a vasuti állomásra, mert ma a vasuti főnök jelentést tett a bűnügyi osztálynál, hogy ismeretlen tettesek nagy előszeretettel kezdenek viseltetni a rakományok iránt s onnan már az éj folyamán vittek magukkal jelentéktelenebb tárgyakat. A bűnügyi osztály főnöke Végh Gyula h. főkapitány maga ment ki ma délelőtt a helyszínre a vizsgálat megejtése végett s egyben szigorú nyomozást rendelt el az ismeretlen tettesek ellen. Az eset részleteit a vizsgálat érdekében nem hozhatjuk nyilvánosságra.

* A kuruzslás áldozata. A bűnügyi osztálynál tegnap feljelentést tettek Disznós Róza debreczeni bábáasszony ellen, a ki egy kis gyermeket szeme világtól fosztott meg. Egyik helybeli iparos kis gyermeke szembájának gyógyítása végett Disznós Róza bábáasszonyhoz fordult, a ki el is kezdte a gyermek szemének gyógyítását. Néhány nap múlva megrémülve tapasztalták a szülők, hogy gyermekük szembaja nem hogy javult volna, sőt már alig látott valamit a kis gyermek. A szülők a midőn észrevették, hogy gyermekük már semmit sem lát, dr. Balkányi Ede ker. orvoshoz fordultak orvosi segélyért. Az orvos konstataulta, hogy a gyermek szembáját a bábá által rendelt orvosság tette súlyossá. A szemgyógyítással foglalkozó bábá asszony ellen súlyos testi sértés büntetése miatt megindították a vizsgálatot.

* A vendéglős ipartársulat ülése. A debreczeni vendéglősök ipartársulata tegnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését az Angol királynő szálloda nagytermében Hauer Bertalan elnöklete alatt. A közgyűlés iránt általános érdeklődés nyilatkozott s a tagok nagy számmal jelentek meg. A közgyűlést Hauer Bertalan lendületes, az ipartársulat eredményes működését felőlé beszéddel nyitotta meg, amely után a számadásokat hagyták helyben s tértek át a tisztújításra. A választás eredménye következő: Elnök lett Hauer Bertalan, alelnök: Németh András. Jogtanácsos: dr. Benedek János. Titkár: Vetéssy Béla. Pénztárnok: Privitzer József. Jegyző: Dobó Lajos. — A választmány tagjai lettek: Milöcker Lajos, Sporny Gyula, Rosenberg Adolf,

Törő Imre, Kemény János, Márkus Jenő, Lókody Sándor, Nagy Pál, Kovács Sándor, Kovács Dezső, Erős Jakab, Rosenberg Simon, Póttagok: Németh Gábor, Hermann, Mátyás, Farkas Mihály. Felügyelő bizottsági tagok: Fürst Ödön. Tóth István és Kormos Mihály. A közgyűlés után az egyesület elnöke rögtönzött gazdag uzsonnával lepte meg a közgyűlés tagjait, a mely a kedves figyelemért zajos éljenzésekkel adózott a népszerű vendéglősnek: Hauer Bereczinek.

* Halálos játék. A debreczeni honvédkórház egyik szobájában, tegnap egy deli ifju káplár lett a halál áldozatává. Nem volt elkeseredett ember, se betegség, se egyéb baj nem gyötörte. Ellenkezőleg víg kedélyű volt, mondhatni dévaj kedvű és éppen a dévaj kedve okozta halálát. A boldogultat Harangi Lajosnak hívták s most következett volna rá a 23-ik tavasz. A 3. honvéd gyalogezred legvigabb emberei tiz nap előtt játszottak a laktanya udvarán s a játék hevében valaki, mint a vizsgálat kiderítette, merő véletlenségből cserép bögrét röpített fel, mely olyan erővel vágódott Harangi tizedes halántékához, hogy véres fővel rogyott a földre. Vitték mindjárt a kórházba, ahol mindent elkövettek vele, hogy életre hozzák, de hasztalan, még néhány napi kinlódás után tegnap, zokogó édes anyja karjai között jobblétre szenderült.

* Fucsba ment házasság. — A kollégium előtti emlékkertben tegnap délután egy fiatal ember berugott állapotban nagy skandalumot csapott. Lecsilapítására rendőr érkezett elő, de a rend jóakaratu és éber őret ezért a legdurvább jelzőkkel halmozta el. A megsértett rendőr a bűnügyi osztályhoz akarta felkísérni az ifjut, aki erre megszeppent s pénzzel akarván segíteni a bajon, két koronát csusztatott a rendőr markába. A rendőrt meglepte, hogy a részegnél mennyi pénz van s mikor csodálkozását kifejezte, az ifju henczegve a zsebébe nyult és még 46 koronát vett elő. De így már gyanusnak tünt fel a sok pénzzel bíró részeg ember és szép szóval a bűnügyi osztályhoz csalogatta az ifjut. A részeg fiatal ember ott bevallotta, hogy ő Lazarovics Ferencz szabósegéd s a nála talált pénzt Jakab Eszter takarítónőtől kapta kölcsön képen, aki neki menyasszonya. A rendőrség előkerestette nevezett takarítónőt és az is megerősítette, hogy csakugyan ő adott neki kölcsön képen száz koronát olyan feltétellel, hogy őt feleségül fogja venni. De e megtörtént botrány után, melyből a takarítónő megismerte jövendőbelijének jó tulajdonosságát, minden további ismeretséget megszakít vele. A szabólegénynél megtalált pénzt az asszonynak visszaadták, őt pedig a skandalizálásért husz korona pénzbüntetésre ítélték.

TÁVIRATOK.

A döntő ütközet.

Brüsszel, febr. 16. Hírlik, hogy Joubert tábornok Natáliból Modder pártjára ment, ahol a döntő ütközet már megkezdődött.

Az új államtitkár.

Budapest, február 16. Schmidt József kereskedelemügyi volt államtitkár helyébe Abonyi Emil és Popovics Sándor miniszteri osztálytanácsosokat emlegetik.

Gyilkos cigányok.

Budapest, február 16. A pálosi földműves egyesület elhatározta, hogy saját tőkéjének gyarapítására bált rendez. A közgyűlés meghagyta rendező bizottságnak, hogy a bál rendezésénél a legnagyobb takarékoságot tartsa szem előtt, hogy annál több legyen a tiszta jövedelem. Ezeknek szem előtt tartásával a bizottság a falubeli cigányokkal tárgyalta, kik azonban abban a hiszemben, hogy csak egy muzsikus banda van Páloson, a rendező bizottság nézete szerint sokat kértek egy éjjeli muzsikálásért. E miatt aztán a rendezőség a szomszéd Szent-László község muzsikusaival lépett tárgyalásba, akik majdnem feleárért vállalkoztak a muzsikálásra. A szent-lászlói cigányok aztán derekasan ki is tettek magukért, mert a rendező bizottság elismerése jeléül — a fizetségen kívül — még alaposan le is itatta a bandát. Ilyen állapotban indult aztán haza a szent-lászlói banda másnap reggel Pálosról. De alighogy kiértek a faluból, előttük termett a pálosi banda apraja-nagyja s botokkal felfegyverkezve kérdőre vonta őket, hogy merretek Pálosra jönni muzsikálni. Be sem várva a feleletet, elkezdtek őket agyba-főbe verni. A józanabb részinek sikerült valahogy csekélyebb sérüléssel megmenekülni, de az öreg Kurucz Józsi nagybögös és ennek veje Balog Feri halva maradtak a csatatéren, mert a felbőszült pálosi cigányok agyonverték őket. A csendőrség még aznap összeszedte az egész cigánybandát, csak a purdók maradtak otthon, mint a kik nem vettek részt a verekezésben. A község fejei most azon gondolkodnak, mit csináljanak a czipó nélkül maradt apró cigánygyermekkel?

Az ausztriai tartománygyűlés.

Bécs, február 15. A lapok jelentése szerint az alsó-ausztriai tartománygyűlést azért hívták össze, hogy a kormány a bécsi községi választó reform és a községi statutum módosítására nézve tett előterjesztéseit tárgyalja. A kormány a községi statutum szentesítés alá terjesztésének feltételül kikötötte a személyes jövedelmi adót fizető polgárok választó jogosultságának elismerését, továbbá azt, hogy a tanítók megmaradjanak a második választótételben, a városi tanács tartassék meg és a választói jog rövidebb letelepüléshez legyen kötve.

Budapesti tőzsde.

Budapest, febr. 15. Buza áprilisra 7.71.
Buza okt. 7.91., Rozs áprilisra 6.44, Zab
áprilisra 5.07., Tengeri májusra 1900. 5.04.,
Repce szept. 12.35.

VEGYES.

A míg a szülők mulatnak. Merény
községből borzalmas szerencsétlenséget je-
lentenek, a mely három szerencsétlen gyer-
mek életébe került. Mayer Károly gazda és
felesége egy farsangi multságba ment s
azalatt három kis gyermekök magában ma-
radt a házban. Míg a szülők mulattak, a
gyerekszobában tüz keletkezett. A három
tehetetlen gyermek nem tudott menekülni
ez elzárt lakásból. Mind a három megégett.
Mikor a szülők reggel felé hazatértek, csak
elszenesedett holttesteket találtak. A ható-
ság vizsgálatot indított.

Merénylet Szegeden. Benedikt Ferencz
magyar államvasuti felügyelőt tegnap este
Róth Károly volt vasuti hivatalnok megtá-
madta s egy husággal olyan ütést mért a
fejére, hogy nyomban összeesett. Róth Ká-
rolyt ma letartóztatták s így kitünt, hogy
tettét örültségből követte el. A volt vasuti
hivatalnok ugyanis örült s az a rögeszméje,
hogy Benedikt följelentése következtében
vesztette el állását, a melyről különben ő
maga köszönt le.

Egy magyar hajó szerencsétlensége.
Uros magyar háromárbozos hajó Francia-
ország déli partjánál a Ponqueroles sziget-
nél hajótörést szenvedett. A hajó eldusztult
a legénységet és a rakomány egy részét
megmentették.

A Jöremény Foka. Egy hollandi lap-
ban olvasható a következő talpraesett élcz:
„A Jöremény Fokát legközelebb felosztják;
a búroknak jut a Fok s az angoloknak a
Jöremény.”

Véres harc a csendörök és vadorzók
között. Innsbrukból jelentik, hogy hétfőre
virradó éjjel csendörök és vadorzók közt
borzasztó harc támadt. A vadorzók a csend-
örök által tetten érve, ellenszegültek elfoga-
tásuknak. A mint a csendörök látták, hogy
a vadorzók támadásra készülnek, rájuk lőt-
tek. A vadorzók egyike holtan terült el,
egy másik meg súlyosan megsebesült. A
csendörörsvezetőt is érte azonban a vador-
zók egyik lövése. Gyorsan összetakolt hord-
ágyon a kaszárnnyába vitték. De dacára a
rögtöni orvosi segélynek, nem lehetett meg-
menteni. Föltétlenül halálos sebe hétfőn
kioltotta életét.

Debreczeni piacz.

Február hó 12 - 13-án tartott heti vásár ered-
ménye.

Buza: 14 kor. 60 fill. — 40 fill.
Kétszeres: 13 kor. 00 fill. — 12 kor. 80 fill.
Rozs: 11 kor. 00 fill. — 10 kor. 80 fill.
Árpa: 11 kor. 40 fill. — 11 kor. 20 fill.
Zab: 9 kor. 80 fill. — 9 kor. 60 fill.
Tengeri: 9 kor. 80 fill. — 9 kor. 60 fill.
Köles: 9 kor. — fill.
Uj sós szalonna: 84—88—92 kor.
Széna: 6 kor 40 fill. — 6 kor. — 3 kor.
60 fill. — 3 kor. 40 fill.
Háj: 96—100 kor.

Zsir: 108 kor.

Sertés hus: 88 90 kor.

Kihasított sertés; 86—88 kor., mind száz ki-
lónkint

Ló- és szarvasmarha vásár.

Ló felhajtattott 980 drb., — ló eladatott 382
darab, Szarvas marha felhajtattott 1100 drb.
eladatott 603 drb.

Sertés vásár.

Sertés felhajtattott 3075 drb., — eladatott
1527 drb. Kővér sertés kilója 80 - 84—90 fill.
A vásár lefolyása élénk volt.

C S A R N O K.

Bátoriék Ibolykája.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Bárdiné örvendett, hogy a mellékte-
rem, ahol könyvek és lapok halmaza állott
egy asztalon, egészen üres. Ugy gondolta,
hogy ott tölti el az időt, míg férje elérke-
zettnek találja az időt a távozásra. Könyvek
és lapok mellett sokkal gyorsabban telik az
idő s ez a szórakozás nem jár izgalommal,
nyugtalanossággal, amelyet pedig az előkelő
társaság tagjai — úgy látszik — nagyon is
felébresztettek a szép fiatal asszonyban.

Leült egy támlányba, lapot vett a ke-
zébe és olvasott. Nyugalma még teljesebb
lett, mikor a másik teremben elcsendesült
minden, elszórt a társalgók zaja. — Vala-
mennyen a harmadik terembe vonultak,
ahol már kezdetét vette a tánc. A zene
hangja egészen tisztán jutott el hozzá. —
Élvezhette a pezsgő muzsikát és magányában
egész elégedetten töltötte idejét.

Ez a rá nézve kedves nyugalom nem
sokáig tartott. Színes buborék volt, amely
gyorsan szétfoszlott. Megrettenve, hirtelen
elsápadva, idegesen állott fel, mikor a ne-
vét hallotta említeni s nyomban rá észre-
vette a belépő Erdődi Kálmánt.

— Nagyságos asszonyom, megbocsát —
szólt udvariasan, hajlongás közben a fiatal
honatyá, — hogy zavarom...

— On az... megijesztett.

— Tölem és megijedni?...

— No igen, olyan hirtelen és váratla-
nul toppant be...

— Valjuk meg, hogy más oka is van
erre a zavarodottságra — mondá jelentő-
ségteljesen Kálmán.

— Van!... Nem tagadom. Kerülni
akartam a társaságot, ahol nem érzem jól
magam,

— Ugy, hát önt ez a fényes estély
nem szórakoztatja

— Nem... csalódtam benne... Rideg-
ség, fenhéjázás, gőg, tetszelgés és önhittség
uralja. Nem nekünk falusiaknak való. Nem
érezem itt jól magamat.

— Nem?... Ugyan akkor hol érez-
heti jobban magát nagyságos asszonyom, ha
nem itt?

— Hol?... A férjem és az én kis
gyönyörűségem, Tildám mellett.

Kálmánra kellemetlenül hatottak ezek
az őszinte és nagyon is határozott szavak.

— Még mindig a férje?... Hát ugy
szereti?

— Hogy szeretem-é? Igaz, az önök
világában ez jogosult kérdés. A szemnek és
a tárczájuknak, de nem a szívüknek háza-
sodnak. Természetes, hogy itt gyorsan be-
következik a kiábrándulás. De hát én —
ön is nagyon jól tudja, — szerelemből
mentem a férjemhez és most még jobban
imádom mint valaha.

— Imádja?...

— Ugy-é különösnek tetszik. És tudja
miért? Mert elrontja önöket ez a világ,
amelyben élnek. Mindig fény és pompa,
mindig új arcok, más és kaczer teremté-
sek. Megromlik itt és elfásul az állhatatosság.

— Látja nincs igaza asszonyom. Én is
ebben a világban élek és mégsem fásult el
szívemben a régi szerelem. Tudja, hogy
mennyire imádtam, hogy reszkettem birha-
tásáért és kikoszarozott. Kikoszarozott azért
a másikkért, a ki...

— Ha férjemről csak egyetlen kimé-
letlen szót ejt ki, nem találok tovább pil-
lanatig sem méltónak önt arra, hogy társa-
ságában maradjak...

— Nos hát jól van nem szólok róla.
Csak azt akartam bizonyítani, hogy felte-
vése téves. — Engem ez a világ nem birt
kivetkőztetni régi szerelmemből s azóta is
epekedéssel gondoltam önre.

— Egy honatyá, a ki eped...

— Igen! Ez a honatyá is férfi, a ki
szerethet egyszer őszintén, igazán és én így
szeretem még ma is önt asszonyom.

(Folyt. köv.)

A radványi tündér.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

— Ez nekem is boldogság! — vála-
szolt a mérnök.

Homor azután részletesen elbeszélte
Hegyi Bélával a történeteket. A mérnök pe-
dig egész lelkesedéssel terjeszkedett ki a
legapróbb részletekre. Elmondta, hogy mi-
lyen buzdító hatással volt reá, mikor a
község lakóit munkára készen látta s milyen
megilletődéssel látta azt a szeretetet, amely-
lyel Margit az édes atyjához vonzódik:

— Én nagyságos úram, fiatal ember
vagyok! Vakmerő utakat tettem meg, bá-
nyákat, szakadékokat kutattam át és mér-
tem fel, hanem mikor ezt a szakadékot
megláttam, bizonyos, eddig soha sem ta-
pasztalt borzongás futott végig rajtam. El-
képzelheti nagyságod, mennyi s milyen cso-
dálattal néztem én ilyen érzelmek között
Margit kisasszonyra, aki vakmerően, bátran
indult velünk a mélységbe. Nem birtuk visz-
zatartani. „Az édes apám után a halálba
is szívesen megyek!” kiáltotta és higgye
meg nagyságod, minket férfiakat kintásra,
vakmerőségre, ösztönzött az ő elszántsága
és bátorsága.

Homor magához ölelve tartotta Mar-
gitot, aki mellette térdelt. A mérnök szavai
után rajongó szeretettel vonta még szoro-
sabbán magához és csókolta üde, rózsapír-
tól futott arcját.

— Az én édes vérem! Az én drága
gyermekem!... Ó az én igazi megmen-
tőm!

— Óh, hát hogyné! — hiszen kiért
küzdene szívesebben a gyermek, ha nem a
szüleiért? A mérnök ur bizonyára megtudja
érteni, hogy milyen boldogság ez.

— Még én tudom csak igazán meg-
érteni. De hát engem nem részesített vég-
zetem abban a szerencsében, hogy érezhes-
sem a szülői szeretet melegét.

— Árva ön? — kérdezte részvétellel
Margit.

— Árva voltam én kisasszony egész
életemben. Azt se tudom jóformán, ki vol-
tam. Gyermekkoromban még gondoskodott
rólam valaki és egyszer azzal állott elő az
intézet igazgatója, hogy anyám meghalt,
nincs senkim, vagyon semmi sem maradt,
az örökséget csupán egy kis arany medál
képezi s ezzel átadta nekem a kis medált.
Óh, kisasszony, nyolcz éves kis fiu voltam,
s a szívemben olyan fájdalmat éreztem

aminőt azóta soha... Elvonultam egy szegletbe és sirattam keservesen az én jó anyámat, akit nem is ismertem ebben az életben soha...

Margit szemében könnyek ragyogtak. Homor és Andor megilletődve hallgatták a mérnököt, a kinek a fájdalmas emlékek hatása alatt reszketett minden szava.

— Mikor jól kisírtam magamat és valamennyire megkönnyebbültem, felnyitottam a kis medált. Egy jóságos, egy anyagi arcú, bánatos vonású nő nézett rám... Valami titkos hang, a szívem sugta, hogy az az én édes anyám... Elborítottam a képet csókjaimmal, naphosszat néztem, beszélttem hozzá és éreztem minden szívfacsaró gyötrelmét annak a fájdalomnak, amelyet az árvaság szerzett nekem... Nem hallottam és nem hallok soha az én drága jó anyám szelid szavát, nem éreztem és nem is fogom érezni szeretetének melegét.

Margit még erősebben ölelte magához édes apját, mintha csak valami rokonfájdalomnak az emléke ébredt volna fel a lelkében.

Az intézet igazgatója megszánt... Irgalomból ott tartott... Tudtam, hogy hálaival tartozom érte és hálás is voltam. Csakugy részesültem tanítatásban és ellátásban, mint a többi növendékek, a kikért fizettek. Csakugy nekem meg kellett dolgoznom a tanítatásért. Én subiczkoltam társaimnak a czipőjét, poroltam, keféltem a ruháját, hordtam nekik a mosdóvizet és kiszolgáltam őket... De mikor a nagy vakáció elkövetkezett és társaimért értük jöttek a szüleik, megint majd meghasadt a szívem... Hejh, keserű percek voltak azok!

Ujra éreztem árvaságomat... Két hónapig csak a kis arczkép volt minden boldogságom, hol sirva borultam rá, hol csókoltam össze-vissza... Két hónap után mikor intézeti társaim visszajöttek, feledni kezdtem és subiczkoltam tovább... És azok a kis barátok nagyon szerettek engem, vakáció után egész halmaz ajándékot hoztak nekem.

— Egy egész regény az élete — szölt bele Andor.

— Jól subiczkoltam, de jó is tanultam. Az intézet főnöke az én irgalmas pártfogóm meghalt s akkor még árvaibb lettem. Az új főnök kiadta az utamat és én a magam keserves keresményéből tartottam fenn magamat és folytattam tanulmányaimat. Mikor diplomát nyertem, gyermek ifjú voltam s már alkalmazást kaptam. Azóta így élek... Az élet küzdelmében nem maradt számomra semmi egyéb a fájdalmas visszaemlékezéseknél és az én jó anyám arczképénél... Mind a kettő drága kincsem!...

A mérnök felállott... Nem birt magán uralkodni... Elfordult, hogy senkise lássa azt a könyeseppet, a mely kitört a szeméből...

Megható jelenet volt.

Némán, csendesen hallgatott mindenki, mikor az ajtó felnyílt és Teréz asszony belépett:

— Hozom a tejet! Talán egy kicsit sokáig is jártam.

A mérnök visszafordult. Tekintete rátapadt Teréz asszonyra, a lábai inogtak... Andor hozzásietett.

— Az égre, mérnök ur, mi lelte?

— Istenem!... — szölt reszkető hangon a mérnök — az az arc, az a jóságos arc — és Teréz asszonyra mutatott.

— Igen, ő a Margit édesanyja!

A mérnök kivette a kis medált és reszketve nyujtotta át Andornak.

— Nézze... nézze!...

Margit felállott, odasietett, elvette és felnyitotta a medált... A másik pillanathban örömsikoltás tört ki ajkairól, odar-

hant a mérnökhöz, átölelte és sziveket rázó hangon kiáltotta:

— Testvérem! bátyám: Én édes testvérem!

A végtelen jóságú Isten összevezette a szerető sziveket... egy pillanat alatt még boldogabbá lett a Homor család.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, pénteken „B“ bérletben:

A görög rabszolga

Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzette: Johnes Sidney.

S Z E M É L Y E K:

Heliodorus, bűvész	—	—	Sziklay M.
Aspázia, leánya	—	—	Kállai L.
Antonia, hercegnő	—	—	Bódi E.
Marcus Pomponius	—	—	Fenyéri.
Archias, szobrász	—	—	Karacs.
Dioméd, görög rabszolga	—	—	Környey.
Irisz, Antonia rabszolgánője	—	—	Sárosi P.
Melanopis	—	—	Szigeti L.

Honap, szombat „C“ bérletben:

HAMLET.

Tragédia 5 felvonásban. Irta: Shakespeare.

Sima szőlő vesszők

Szt.-Annai homok telepünkről:

Peronospora és jégverés mentesek. Olasz-Rizling, Kövi-Dinka, Ezerjő, Kardarka, Nagy-Burgundi ezre 3 frt 50. Zöld Sylvani 5 frt. Vegyes jó borfajok 2 frt 50. Vegyes csemege fajok 4 frt, csomagolva a Szent-György-Ábrány állomásra szállítva.

Rendelésnél ezrenként egy forint előleg küldendő.

Szabó Lajos fiai

Debreczen.

Buchwald Elek csász. és kir. udvari szállító elhalálása folytán, a hagyatékához tartozó **összes férfi és női czipőket megvettem és feltűnő olcsó árban árusítom ki.**

Ritkán kínálkozik a közönségnek olyan kedvező alkalom, hogy **csakis kiválóan finom minőségű czipőket** olyan olcsón vásárolhasson, mint ez alkalommal.

Finom férfi ing 78 kr.

— Gallérok darabja 10 kr. —

Kézelők párja 20 kr.

Női lassang csugos czipők 1 frt párja, egész finom férfi kalapok 60 krtól fejjebb.

Ezenkívül finom selyem nyakkendők, esernyők, czipők és miedereket igen jutányos árak mellett árusítok el.

Székely Jenő és Társa

főtér,

Biedermann palota alatt.

— A híres —
ELIT-MAGVAK

u. m. 95% csiraképességű

Obernadorfi-répamag

99 1/2% tisztaságú

Luczerna-mag stb.

jutányos áron kaphatók.

Haldek mag-nagykereskedésében József Ö. es. és kir. Fensége udvari szállító-jánál Budapesten, Károly körút 9. s a vidéken minden jobb üzletben, mely magot tart.

A czég debreczeni képviselője **Konrad L.** ur Arany János-utca 28. sz.

MAUTHNER-féle

konyha-, kerti-, virág- és gazdasági magvak, továbbá

legjobb minőségű lenkenczében tört festékeket, ugymint mindenféle lagokat, ecset-árakat és padló-fénymázt, puha, és kemény padozatra.

Carbolineum, a legjobb szer fatárgyak bemázolására.

Végül:

Czukrot, kávé és mindenféle **fűszer- és anyagárakat** legjobb minőségben és legjutányosabb árban ajánl:

Ganofszy Lajos

a „Kék macská“-hoz,
Kossuth-utca 1. szám.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Az apró hirdetések előre fizetendők. E rovatban az egyszeri beiktatás 10 szög 20 kr., minden további szó 2 kr.-ba kerül, vastagabb betűkből 4 kr. Oly hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakozimóval el vannak látva (poste-restante hirdetések is) minden egyszeri közlés után 30 kr. kincstári bélyegdíj is fizetendő. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apróhirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 20 kr.

A ki
állást keres, vagy állást ad, vegye igénybe a

DEBRECZENI UJSÁG

apró hirdetések rovatát,

a ki

birtokot akar venni vagy eladni,

a ki

lakást keres és bérelni óhajt,

a ki

birtokot akar bérelni, vagy bérelni,

a ki

üzletét akarja értékesíteni vagy venni,

a ki

szabadalmat akar értékesíteni vagy venni,

a ki

kölesönt keres vagy ad,

a ki

házasságot akar kötni, vegye igénybe a

A „Debreczeni Ujság“ apró hirdetések rovatát.

A „Debreczeni Ujság“ apró hirdetései biztosan célra vezetnek.

Könyvelésre szabad óráimban szerény feltételek mellett ajánlkozom. — Szíves megkeresések „könyvelő“ jelige alatt kéretnek a kiadóhivatalban.

28 kat. hold újföld a szoboszlói ut menten eladó. Czim a kiadóhivatalban. 194.

Becsületes és eleven fiuk azonnal felvételnek. Czim a kiadóhivatalban. 206

A főtéren, vagy a főtérhez nagyon közel hat szobából álló lakás május elsejére bére kerestetik. Utcái előnyben részesül. Ajánlatok az ár és a mellékhelyiségek megjelölésével azonnal a kiadóhivatalba intézendők. 196.

Két egymásba nyíló butorozott uri garçon lakás, külön bejárással és emeleti feljárással Márcz. 1-től kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 214.

Borászati-lapok 1893—94—95. évi számai csekély árért megszerezhetők. Czim a kiadóhivatalban. 218.

Egy kauczióképes nős ember pénzbeszedői, vagy más alkalmas állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 117.

Egy ügyes „derék-varrónő“, ki a diszítésben is jártas, állandó alkalmazást nyer. Czim a kiadóhivatalban 227.

Nyolcz krajezár egy pár katonára keztüü fehérre és puhára mosása, javítással együtt. Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 121.

A homokkertben I-ső járásban egy ház eladó. A ház tartalmaz 3 szoba, konyha, pincze és üzlethelyiséget. Czim a kiadóhivatalban 211.

Hatvan-Zugó utcában, egy ház, mely áll 5 szoba, két konyha, kamara, három istállóból — kedvező feltételek mellett — eladó. Czim a kiadóhivatalban. 121.

A ezuezában egy nyilas föld, ugyanott négy nyilas föld tanyával együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban 122.

Egy jó családból való fiu kerégyártó tanulónak felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 216.

Udvari tenyésztésből származó nyolcz hónapos kan vizsla olesón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 217.

5 kat. hold szántóföld az Ondódon kedvező feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 199.

„Vadgalamb“ ezimen levél van a kiadóhivatalban. 210.

Eladó homokkerti szőlő. A 2-ik járás földülő ut mentén 62 öl széles, 26—27 öl benyuló hosszu s így 1500 öl terület meghaladó terület, termő nemes szőlő fajokkal és gyümölcsfákkal beörökítve, egészben, vagy legalább is 300 öl részletekben, — továbbá ugyanott egy 560 öl udvar épületekkel s a hozzá tartozó termő szőlővel, melynek a dülő utfelőli szélessége 15 öl, eladó. Értekezhetni a tulajdonos lakásán, Homokkert 185. szám alatt. 213.

A „Polgári-Takarék és Segélyszövetkezet“-nél alkalmazást nyerhet egy kereskedelmi akadémiát végzett fiatal ember mint gyakornok. 192.

Disz-himzés minden ágában nagy jártassággal, tanítványokat és munkát elvállalok. Czim a kiadóhivatalban. 191.

3 szobás, kényelmes uri lakás külön udvarral, jó vizü kúttal — 500 frtért május 1-től kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 223.

Jó családból való megbízható leány, pénztárnoknői állást keres, írógép kezelésében teljesen jártas. Czim a kiadóhivatalban. 131.

Régen fennálló és jó forgalmu sarok fűszer és pálinka üzlet kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 198.

Széchenyi-kertben két szoba, ebédlő, konyha, pincze, kamara nyári, vagy évi laknak kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 220.

Egy teljesen új fűszer-üzleti berendezés jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 189.

Nyil-utczán egy ház egész udvarral kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 215.

Lovagló-lovász, ki már több előkelő helyen volt versenylovak mellett alkalmazva, állást keres. Beszél magyar, német, román és tót nyelveken. Czim a kiadóhivatalban. 193.

Magos-utca végén, az Öt-malom helyből 161 öl sarok telek pusztán, vagy rajta levő épületekkel — eladó. Czim a kiadóhivatalban. 160.

Fűszerkereskedés, mely korlátlan korcsmaszerü ital-mérési joggal is bír, 1900. év május 1-ére kiadó. — Czim a kiadóhivatalban. 166.

12 és fél öl föld az Ondódon jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 207.

Egy közép koru nős ember 10.000 korona biztosítékkal, egy pénztárnoki, vagy ahhoz hasonló állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 180.

300 korona kauczióval, pénzbeszedői, vagy más alkalmas állást keresek. Czim a kiadóhivatalban. 167.

Egy szoba, konyha butorral, vagy anélkül, minden órán kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 219.

Csapó-kert második járásban egy jó fűszerüzlet szőlővel együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 201.

Több rendbeli finom butorok, költözökés miatt jutányosan eladók. Czim a kiadóhivatalban. 221.

Egy emeletes, egy udvari akás és két bolt — hatvan-utca elején — kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 132.

Több évi haszonbérbe kerestetik egy kisebb ház, a nagytemplom közelében. Czim a kiadóhivatalban. 181.

10 nyilas tanya-föld az Ondódon azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 222.

Állást keres irodai gyakorlattal s megfelelő képzettséggel bíró egyén — bármely munkakörben. Czim a kiadóhivatalban.

Zongora-leczkéket ad a növendékek lakásán, vagy saját zongoráján fiatal hölgy. Czim a kiadóhivatalban. 195.

Glatzé-keztüük tisztítását elvállalom. Czim a kiadóhivatalban.

Egy jókarban levő pedálos ezimbalom eladó. Czim a kiadóhivatalban. 226.

Egy jó írásu leány ügyvédi irodába irodai munkák végzésére azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 212.

Egy fedeles hintó, mely használt, de teljesen jó karban van, megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 208.

Felvilágosítást ingyen ad a kiadóhivatal

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.